

Zicht^{op} IJssel

JAARGANG 2 | NUMMER 1 | VOORJAAR 2019

Je zit stil, je doet niets. De lente komt, en het gras groeit vanzelf.

Met veel plezier reik ik u de tweede gezamenlijke nieuwsbrief van hospice IJsselThuis en hospice IJsselOever uit: Zicht op IJssel.

Voor en vanuit beide hospices

Feestjes!

De evenementencommissie bestaat uit een enthousiaste groep dames – af en toe sluit er ook een heer bij aan: chef-kok Léon uit IJsselOever – die onder meer de schone taak heeft het jaarlijkse uitje te organiseren. Het is de enige commissie die leden vanuit beide hospices heeft.

De bijeenkomsten met deze groep zijn altijd bijzonder geanimeerd en erg plezierig. Én luidruchtig! Niet zo gek natuurlijk, als je je mag buigen over 'leuke dingen om te doen'. De ideeën komen van alle kanten en vliegen in hoog tempo voorbij.

Voor de komende lente staan er weer twee leuke dagen gepland: Op 23 mei voor de vrijwilligers van IJsselOever (en de vrijwilligers van IJsselThuis die niet op 19 juni kunnen). En op 19 juni voor de vrijwilligers van IJsselThuis (en de vrijwilligers van IJsselOever die niet op 23 mei aanwezig kunnen zijn). Het worden weer mooie dagen, met vrolijke en gevarieerde programma's, waarbij er natuurlijk ook goed voor de inwendige mens gezorgd zal worden.

Deze dagen organiseren we onder meer omdat het leven gevierd moet worden, zo vaak als dat maar kan. We zien in onze hospices dagelijks de kwetsbaarheid van het leven. Maar: het jaarlijkse uitje is vooral bedoeld om al onze vrijwilligers te danken voor hun liefdevolle inzet.

Zonder vrijwilligers is er niets, maar met vrijwilligers is álles mogelijk!

Ik wens iedereen een mooie zomer toe.

Els Imthorn, Manager hospice IJsselThuis en hospice IJsselOever

HET BESTUUR VERTELT

Door
Carin Gaemers
Bestuurslid

Een van de taken van een bestuurslid is af en toe opdraven als er een gesprek gevoerd moet worden. Zo ging ik een paar weken geleden met Els mee op bezoek bij Daan de Haas, wethouder in de Gemeente Zuidplas. Natuurlijk kan Els zo'n gesprek prima alleen af. Toch is het zinvol als een van de bestuursleden meegaat. Als je elkaar dan een keer echt nodig hebt omdat er iets uitzonderlijks speelt, dan ken je elkaar tenminste. Daarnaast is het altijd goed dat een wethouder weet dat bestuursleden nauw bij de organisatie zijn betrokken en dat wij goed op de hoogte zijn van het dagelijkse reilen en zeilen.

Meestal is er eens in het jaar een afspraak en die gebruik je om bij te praten en eventuele wensen neer te leggen. Er zit dan een ambtenaar bij die de wethouder bijschiet als het gaat over de contacten en afspraken tussen hospice en gemeente en die ervoor zorgt dat afspraken die tijdens het gesprek worden gemaakt, worden uitgevoerd.

Over het algemeen zijn het aangename gesprekken, ook al krijg je meestal op een deel van je wensenlijstje niet het antwoord waar je op hoopt. Gemeenten hebben een beperkt budget en er zijn veel initiatieven die met een wensenlijstje langskomen. Het is een beetje een spel van geven en nemen.

IJsselThuis en IJsselOever zijn maar voor een klein deel van het budget van de gemeenten afhankelijk. Het grootste deel van het geld komt vanuit de subsidie van het Ministerie van VWS. Even belangrijk is de bijdrage vanuit de Stichtingen Vrienden van IJsselThuis en Vrienden van IJsselOever, die fondsen en donaties werven en beheren. Daaruit worden het tekort op de begroting aangevuld en worden alle 'extra's' betaald.

Denk hierbij aan de inrichting en het op orde houden ervan, de jaarlijkse vrijwilligersuitjes en dergelijke.

Zo heeft de gemeente Zuidplas een aantal jaren geleden gekort op de huishoudelijke ondersteuning en de scholing van vrijwilligers. Toen we merkten dat dit niet genoeg was voor een schoon huis, bleek de gemeente Zuidplas ontvankelijk voor onze argumenten en kregen we er weer iets bij. In de praktijk blijkt dit nog niet voldoende. Ook voor scholing kunnen we, ondanks de bijdrage van de Vriendenstichting, nog wel iets extra gebruiken.

Die twee stonden dus bovenaan het verlanglijstje dat Els en ik meenamen naar Daan de Haas. We wezen hem erop dat de gemeente Capelle aan den IJssel vanuit de WMO veel meer uren voor huishoudelijke hulp beschikbaar stelt. Ook legden we uit dat het een bewuste keuze is vrijwilligers niet structureel te vragen om te stofzuigen en het toilet schoon te maken. Hun belangrijkste taak is 'er zijn' voor onze bewoners. De wethouder besloot direct te bezien of het mogelijk is dat IJsselThuis hetzelfde budget voor schoonmaak krijgt als IJsselOever.

Het scholingsbeleid van de gemeente Zuidplas bestaat eruit, dat de gemeente een aantal cursussen verzorgt waar iedere vrijwilliger iets aan kan hebben. Vanwege het werk dat onze vrijwilligers doen is het scholingsaanbod van IJsselThuis (en van IJsselOever) zo specifiek, dat wij zelden gebruik kunnen maken van het cursusaanbod van de gemeente. Ook hier krijgt IJsselOever veel meer. Daan de Haas vond dit een logisch argument en de kans bestaat dat IJsselThuis toch weer een eigen scholingsbudget krijgt. Mooi dat ook hierin IJsselOever en IJsselThuis elkaar versterkten.

Als klap op de vuurpijl kregen we ook nog eens de toezegging dat er wordt gekeken naar extra parkeerplaatsen aan de Batavier. Daan de Haas begreep direct dat het bij vroege en late diensten niet voor iedere vrijwilliger een optie is om lopend, op de fiets of met het OV te komen. De ambtenaar verzon ter plekke een vernuftige oplossing. Er wordt nu gekeken hoe dit gerealiseerd kan worden. Het is wel duidelijk dat Els en ik heel vrolijk het gemeentehuis weer uitliepen!

DE NACHTDIENST

“Nachten waarin het leven wordt gevierd in de stervensfase, waarin wordt gelachen en gehuild. Nachten waarin de kaars regelmatig wordt aangestoken, als teken dat iemand is overgegaan. Nachten waarin ook machteloosheid wordt ervaren door de wreedheid van het ziek zijn. Nachten vol dankbaarheid voor mooie gesprekken en nabijheid. Sterven hoort bij het leven en is onontkoombaar. Werken in de nachtdienst is bijzonder werk, het geeft voldoening en inspiratie.”

De nachtverpleegkundige IJsselOever

BEZOEK VAN MINISTER HUGO DE JONGE

“EEN HEEL DIEPE BUIGING VOOR AL DEZE VRIJWILLIGERS”

Zaterdag 12 maart 2019 wordt hospice IJsselThuis verrast met een bezoek van Tinet de Jonge, fractievoorzitster van CDA Zuidplas. Zij komt echter niet alleen. In haar gevolg is ook minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport: Hugo de Jonge.

Manager van het hospice Els Imthorn en coördinator Liesbeth Disco ontvangen de delegatie en vertellen over hoe het er aan toegaat in een hospice.

Meer nog dan zij met woorden duidelijk kunnen maken, zijn de indrukken die de minister en anderen opdoen door in de huiselijke sfeer van de woonkamer van het hospice in gesprek te gaan met bewoners en vrijwilligers.

“Wat een aardige man en wát een goede reclame voor hospices”, aldus een van de vier bewoners. De minister spreekt zijn grote waardering uit voor de vele vrijwilligers die hospicezorg mogelijk maken. De fractievoorzitster van CDA Zuidplas zegt geraakt te zijn door de sfeer en de vriendelijkheid die betaald personeel en vrijwilligers uitstralen.

De minister is onder de indruk van het hospice: “Ongelofelijk. Dit hospice wordt helemaal omarmd door de gemeenschap. Een heel diepe buiging voor alle hier werkzame vrijwilligers!”, aldus minister de Jonge.

Door Eveline Imelman

PR-vrijwilliger en zorgvrijwilliger IJsselThuis

‘Het enige belangrijke in ons leven is het spoor van liefde dat wij nalaten als wij er niet meer zijn.’

Saskia Kok

PR-vrijwilliger IJsselOever en zorgvrijwilliger IJsselThuis

HERDENKINGSBIJEENKOMST HOSPICE IJSSELTHUIS

Door **Eveline Imelman**
PR- en zorgvrijwilliger
IJsselThuis

“Wat de rups het einde noemt, noemen wij een vlinder.”

De symbolische betekenis van de vlinder was dit jaar de inspiratiebron voor de herdenkingsbijeenkomst van Hospice IJsselThuis. Op donderdagavond 21 februari kwamen nabestaanden, zorgvrijwilligers, wijkverpleegkundigen en coördinatoren samen in de Lichtkring. Iedereen werd hartelijk ontvangen met koffie en thee en zoete zelfgemaakte lekkernijen.

De bijeenkomst werd geopend met de ingetogen klanken van harpmuziek, verzorgd door Marjatta Fehres. Zij vertolkte gedurende de avond prachtige nummers, zoals bijvoorbeeld The Rose. Er werden gedichten met de vlinder als thema voorgedragen door enkele vrijwilligers. Coördinator Liesbeth Disco haalde herinneringen op aan bewoners, die ieder op hun eigen manier indruk hebben gemaakt.

Het belangrijkste moment tijdens de herdenking was het noemen van de namen van hen die in het hospice – of thuis met betrokkenheid van zorgvrijwilligers – zijn overleden. Bij het noemen van de naam werd een persoonlijk lichtje ontstoken en kozen nabestaanden een zijden bloemetje uit en plaatsten dat in een rijkversierd decor van onder andere mos en glas. Ze werden hierbij begeleid door de tere klanken van de harp. Na afloop van de bijeenkomst was er gelegenheid na te praten en werden herinneringen gedeeld. De vrijwilligers zorgden dit keer voor een drankje en hartig lekkers.

‘Ik had niet gedacht dat dit zo indrukwekkend en emotioneel zou zijn,’ aldus een van de aanwezigen, ‘maar ik ben blij dat ik gekomen ben.’

VADER EN ZOON

Bonbons, zoetjes en zuurtjes voor iedereen rondom zijn vader. Zoonlief bracht attenties mee voor alle vrijwilligers, de verpleging, het schoonmaakteam en de coördinatoren van IJsselThuis. *Dankbaar.*

Voor het diner op donderdag werd stevast in de late middag een telefoontje gepleegd door de zorgvrijwilliger naar zoonlief met de bestelling en het aantal personen dat een vorkje mee zou pikken tijdens de wekelijkse patatje met-avond. *Making memories.*

Op Nieuwjaarsdag vond het gebak zijn plek naast de olieballen op de grote tafel in de woonkamer. Vader verjaarde en dat werd gevierd met gebak voor iedereen aanwezig in het hospice. *Bijzonder.*

Vader en zoon,
zoon en vader
Bijzonder
Puur Liefde

‘Liefde bestaat uit dienen, alleen dat is liefdesdienst. Dat wat niet wordt gedaan voor roem of naam, niet voor waardering of dank van diegene voor wie het gedaan wordt.’

Door **Saskia Kok**

PR- vrijwilliger IJsselOever en zorgvrijwilliger IJsselThuis

HOE HET IS OM HUISHOUDELIJKE HULP IN HET HOSPICE TE ZIJN

Mallory Bloom, een frisse jongedame van 22, is de vaste huishoudelijk hulp in hospice IJsselOever sinds de opening in 2017. Op alle doordeweekse dagen is Mallory in de weer om de kamers en gangen van ons hospice er *spic en span* uit te laten zien. Dat is fijn voor de bewoners, fijn voor hun familie én voor de frisse en huiselijke sfeer in ons hospice. In gesprek met Mallory vertelt ze mij over het werken in een hospice.

‘Eerlijk gezegd had ik nog nooit van een hospice gehoord. Toen ik begreep wat een hospice inhield, vond ik het erg spannend maar leek het me tegelijkertijd erg mooi om hier te werken. Het meest waardevolle aan mijn werk vind ik dat ik voor mijn gevoel de bewoners toch nog iets extra’s kan bieden, door alles netjes schoon te houden. De mensen zijn vaak zo dankbaar. Soms verbaast het mij dat iemand in deze situatie daar nog aandacht voor heeft.’

‘Hoe ga jij te werk als je voor het eerst iemands kamer binnenkomt?’ vraag ik haar.

‘Bij een nieuwe bewoner vraag ik aan de zorgvrijwilliger of zij denkt dat het uitkomt. Als ik dan binnenkom, vraag ik altijd even of het goed is dat ik kom schoonmaken.’

En afhankelijk van iemands stemming begin ik een praatje. Het is goed kijken en aanvoelen of iemand behoefte heeft aan een gesprek of er te voor mee is. Vaak heb ik hele leuke gesprekken over hoe het was bij iemand thuis, met de familie, of hoe ze zelf vroeger thuis het huishouden deden. Als ik een vraag stel over een foto komen soms de mooiste verhalen los. Een paar keer ben ik bij iemand gaan zitten om samen de foto’s in een fotoalbum te bekijken.’

Ik informeer hoe het voor Mallory is als iemand is overleden. Want dan komt zij vaak dezelfde of de volgende dag de kamer schoonmaken.

‘Dat is heel gek en soms vreemd, ook omdat je af en toe nog kleine dingen van iemand opruimt. Er is wel altijd het gevoel dat iemand nu rust heeft. Dan heb ik er vrede mee. Wat ik wel lastig vind om te zien, is het verdriet van de familie.’

‘Waar zoek jij dan hulp of hoe kan jij je verhaal kwijt?’ vraag ik. ‘Ik heb niet vaak dingen meegemaakt die ik echt niet fijn vond, maar als ik ergens mee zit of hulp wil, ga ik naar een van de coördinatoren.’

Vanaf de eerste dag dat ik hier werk, is mij verteld dat ik altijd bij hen terecht kan. Dat geeft mij een heel goed en rustig gevoel!

Ik praat ook weleens met collega’s van buiten het hospice over mijn werk in IJsselOever. Zij hebben vaak het idee dat het hospice iets engs is, waar het alleen maar over de dood gaat. Dan leg ik ze uit dat dat beeld niet klopt. Dat er in IJsselOever ook veel gelachen wordt en dat hier de meest bijzondere gesprekken ontstaan. Het hospice is juist iets heel erg moois; bewoners worden er goed verzorgd en er hangt een warme en liefdevolle sfeer.’

Door
Birgitta van
Vlaanderen
coördinator hospice
IJsselOever

HERDENKINGSBIJEENKOMST IJSSELOEVER

Op 1 november 2018 vond de eerste herdenkingsbijeenkomst van hospice IJsselOever plaats. In kerk De Hoeksteen werden de nabestaanden en naasten ontvangen met een kopje koffie of thee en was er gelegenheid om met elkaar te praten. Dat gaf mooie en ook emotionele momenten. Het was fijn om elkaar weer te ontmoeten. Zowel voor de nabestaanden onderling, die ten tijde van het verblijf van hun geliefde in ons hospice mooie contacten hadden opgebouwd, als voor de nabestaanden en de vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren.

De avond werd geopend met een warm woord door coördinator Birgitta van Vlaanderen, die onder andere een aantal memorabele momenten uit het afgelopen jaar aanhaalde.

Er werden passende gedichten voorgedragen en vocalist Selina Leer in 't Veld verzorgde een prachtige uitvoering van de liederen Ave Maria en Last Rose of Summer. Zij werd hierbij ondersteund door mooie pianomuziek.

Het voorlezen van de namen van hen die in het afgelopen jaar overleden waren in het hospice of thuis met Zorg aan Huis, vormde een indrukwekkend moment. De nabestaanden mochten een witte roos in ontvangst nemen bij het horen van de naam van hun geliefde.

Ook na afloop was er een ontspannen en troostrijk samenzijn, alwaar een ontlading van emoties voelbaar was. Het was een prachtige avond, die warm, troostend en liefdevol was.

Door Saskia Kok
PR- vrijwilliger IJsselOever en
zorgvrijwilliger IJsselThuis

GEWOON

”

Iedereen die over de drempel van het hospice binnenstapt, merkt meteen de alledaagsheid op. Schone borden en bestek vinden kletterend hun plek terug in de keukenkast, het koffieapparaat pruttelt en zachte radiomuziek klinkt uit een kamer. En als je heel goed luistert, hoor je het potlood dat een koolmeesje tekent. In het hospice wordt volop geleefd.

Colofon

Deze Zicht op IJssel nummer 2 kwam tot stand door de medewerking van:

Saskia Kok, , Eveline Imelman,
Birgitta van Vlaanderen, Carin Gaemers
Claire Voûte, Jacqueline van Zwieteren,
Bianca Tobé en Els Imthorn